İSTİHDAM, ÜRETİM VE YATIRIM TEŞVİKLERİ SÜRDÜRÜLMELİ

2018'de küresel büyüme ve ticaret, geçtiğimiz seneden daha iyi olacak gibi görünüyor. Son yedi senenin en yüksek küresel büyüme oranı çıkabilir. Biz de bundan payımızı almalıyız. Bunun için istihdam, üretim ve yatırım teşviklerini sürdürme önerilerimizi Hükümete ilettik. Öte yandan 2017'de elde ettiğimiz olumlu sonuçlarla rehavete kapılmamalı, riskleri göz ardı etmemeliyiz.

2017'yi herkesin beklediğinden daha iyi bir performansla kapattık. Birincisi büyümede ilk dokuz ayda yüzde 7.4 gibi dünyada pek az ülkenin ulaşabildiği bir noktadayız. Oda ve Borsa camiasının büyümede büyük payı var. Zira üretim ve yatırım için önce finansman lazım. Bankalar yılın başında kredi vermekte sıkıntı çıkarıyorlardı. Bunu aşmak üzere önce kendi icadımız TOBB Nefes Kredisi'ni devreye soktuk. TOBB, Odalar-Borsalar 81 ilde bir araya geldik ve tüm kaynaklarımızı topladık. Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle "finansmanda inovasyon" yaptık ve bugüne kadar ticari kredilere uygulanmış en düşük faiz olan yüzde 9.90 ile ticari kredi verilmesini sağladık. KOSGEB ile istişare ederek 50 bin lira faizsiz işletme kredisi çıkardık. Kurucu ortağı olduğumuz Kredi Garanti Fonu için hükümetimizle istişare ettik ve kefalet kapasitesini artırdık.

Üç projemiz sonucunda tüm Türkiye'de 653 bin firma 232 milyar lira kredi kullandı. Yani her iki üyemizden biri bunlardan faydalandı. Hükümetimizle birlikte hayata geçirdiğimiz projeler KOBİ'lere can suyu oldu. Ekonominin çarkları dönmeye başladı.

Büyümeden sonra ikinci başarı istihdamda geldi. Oda-Borsa camiası buna da öncülük etti. 'İstihdamda özel sektörü teşvik edecek ödüllendirecek yeni bir yaklaşıma ihtiyaç var' dedik. Şubat ayında TOBB Ekonomi Şurası'nda durumu Cumhurbaşkanımıza anlattık. O da talimatı verdi. İstihdam Seferberliği başlatıldı. Hükümet de tarihi destekler çıkardı. Bu sayede 1.5 milyona yakın kişiye yeni iş sağladık. İstihdam Seferberliği sayesinde istihdam maliyeti düşen firmalarımız kazandı iş sahibi olan vatandaş kazandı artan alım gücüyle tüm ülke kazandı.

Yatırımlar uzun sürenin ardından yeniden can-

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

landı. YOİKK bünyesinde ve şuralarda dile getirdiğimiz pek çok öneri hayata geçmesinin bunda büyük payı var. Böylece son iki yılın en güçlü yatırım artışı bu son çeyrekte yaşandı. Geçen seneye göre 55 milyar lira daha fazla yatırım yapıldı.

İhracatta 2016'nın tamamındaki rakama ilk 11 ayda ulaştık. Buradaki başarıda da yine camiamızın emeği var. Tüm büyük kara gümrük kapılarını Odalarımız ve Borsalarımızla birlikte biz modernize ettik. Bu sayede kapılardan geçiş hacmi tam dört katına çıktı ama bekleme süresi yarıya indi. Devlete tek kuruş yük gelmediği gibi artan işlem hacmi sayesinde vergi gelirleri yükseldi. Yapılan bir araştırmaya göre gümrükler artık daha modern ve etkin hale geldiği için ihracat yapan firmalarımız yılda 400 milyon lira maliyet tasarrufu sağlamış oldu.

Netice olarak 2017'de Hükümetimizin verdiği teşvikler boşa gitmedi, özel sektöre ve girişimcilere güç verdi. Piyasadaki rahatlama rakamlara da yansımış oldu. Ayrıca içeride ve dışarıda karşımıza çıkarılan her türlü sıkıntıya rağmen Türkiye ekonomisi ve reel sektörümüzün ne kadar sağlam ve dinamik olduğunu da herkese gösterdik.

Şimdi hedefimiz 2018'de de benzer bir performansa ulaşmak. Elbet de sıkıntılar da var. Mesela hem faiz oranlarındaki hem de döviz kurlarındaki yükselme reel sektörü zorluyor. Firmalarımızın finansman yükünü artırıyor. Bu konularda da reel sektöre destek verileceğine inanıyoruz.

Öte yandan 2017'de elde ettiğimiz olumlu sonuçlarla rehavete kapılmamalı, riskleri göz ardı etmemeliyiz. Ama fırsatları da gözden kaçırmamalıyız. 2018'de küresel büyüme ve ticaret geçtiğimiz seneden daha iyi olacak gibi görünüyor. Son yedi senenin en yüksek küresel büyüme oranı çıkabilir. Biz de bundan payımızı almalıyız. Bunun için istihdam, üretim ve yatırım teşviklerini sürdürme önerilerimizi Hükümete ilettik.

Makro ekonomide dikkat edilmesi gereken noktalar: bütçe açığı, enflasyon ve cari açıktaki yükseliş olarak görülüyor. Küresel ekonomide ABD Başkanı Trump'ın başına buyruk yaklaşımlarının neden olduğu rahatsızlıklar, FED'in faiz artırımları ve bilanço küçültmesi, Ortadoğu'da yaşanan olumsuzluklar, yükselen petrol fiyatı, Kuzey Kore'nin artan saldırgan tutumu başlıca risk unsurları olmaya devam edecek. Olumlu gelişmeler olarak ABD ekonomisi küresel krizi tamamen atlatmış gözüküyor. Avrupa ve Japonya ekonomileri toparlanmaya devam ediyor. İngiltere'nin Brexit sonrası oluşan olumsuz duruma karşın gösterdiği ekonomik performans beklentilerin üzerinde. Çin büyümede kaybettiği ivmeye karşın makro ekonomik istikrarı kuvvetlendirdi.

Türkiye ekonomisi açısından 2018'de küresel etkilerin yansımaları etkili olacak. Örneğin petrol fiyatındaki artışın sürmesi cari açığın ve finansman ihtiyacının büyümesi demek. FED'in faiz artırması ve bilanço küçültmeye devam etmesi dış finansman maliyetlerini artıracak. Buna karşılık gelişmiş ekonomilerin ve özellikle Avrupa'nın toparlanmasıysa ihracat ve turist sayısı açısından olumlu yansıyacak.

Ama hepsinden önemlisi iyi bir büyüme hikâyemiz olmalı. Böylece hem dünyada bize karşı oluşturulmak istenen algıların önüne geçer, hem de istikrarı kuvvetlendiririz. Ayrıca iç talebe ve dış kaynağa dayalı büyüme sürecimizi değiştirmemiz lazım. Türkiye önceki sanayi devrimlerinde hep geç kaldı. Şimdi yeni bir sanayi devrimi eşiğindeyiz. Yeni ekonominin girdisi ne doğal kaynaklar, ne de coğrafya. Bu yeni yarışta başarılı olmak için becerikli oyunculara ve iyi bir kurumsal sisteme ihtiyacınız var. Biz de oyuncu potansiyeli var. Müteşebbis bir milletiz. Ama eksiğimiz sistem.

Pastör der ki "Talih hazırlıklı olana güler". Zamanın ruhunu kavrar ve kendimizi düzeltirsek, yeni bir atılım daha başlatabiliriz. Türkiye büyük bir ülkedir. Her sorunu aşacak güçtedir. Yeter ki birliğimizi ve istikrarımızı muhafaza edelim. 2018'in sağlık, huzur ve mutluluk getirmesini diliyorum.